

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **Soukromá rolnická společnost Čehovice spol. s r.o.**, se sídlem Čehovice 185, zast. doc. JUDr. Danou Ondřejovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Bělehradská 299/132, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1, za účasti: I) Ing. Martin Zatloukal, IČO: 01484788, se sídlem Hlavní třída 23, Kralice na Hané, II) FARMA Ing. Josef Zatloukal s.r.o., se sídlem Hlavní třída 13, Kralice na Hané, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2022, č. j. MZE-57489/2022-10051, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2023, č. j. 14 A 10/2023-77,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2023, č. j. 14 A 10/2023-77, **se ruší** a věc **se vrací** městskému soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Nejvyšší správní soud se v tomto rozsudku zabýval tím, zda městský soud postupoval správně, když odmítl žalobu pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, který spatřoval v odpadnutí předmětu řízení. To za situace, kdy ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí došlo v přezkumném řízení vyvolaném žalovaným se záměrem uspokojit žalobkyni ve smyslu § 153 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve spojení s § 62 s. ř. s.

[2] Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým zrušil oznámení o neprovedení aktualizace evidence půdy vydané Státním zemědělským intervenčním fondem a řízení zastavil.

[3] Žalovaný po posouzení argumentů uvedených v žalobě dospěl k závěru, že lze důvodně pochybovat o tom, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, a proto dospěl k závěru, že je vhodné využít postupu podle § 62 s. ř. s. O tomto záměru informoval městský soud. Žalovaný následně svým rozhodnutím vydaným dle § 153 správního řádu v přezkumném řízení dne 15. 5. 2023 zrušil žalobou napadené rozhodnutí a zároveň zrušil i oznámení Státního zemědělského intervenčního fondu o neprovedení aktualizace evidence půdy a věc vrátil Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu k novému projednání. Žalobkyně následně městskému soudu k výzvě sdělila, že k jejímu uspokojení nedošlo, neboť proti rozhodnutí žalovaného vydanému v přezkumném řízení mohou osoby zúčastněné na řízení podat rozklad. K podání rozkladu ze strany jedné z osob zúčastněných na řízení i následně došlo. Rozklad byl zamítnut rozhodnutím ministra zemědělství ze dne 11. 8. 2023 a rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2023 bylo potvrzeno. Ve svém dalším podání ze dne 11. 12. 2023 žalobkyně městskému soudu sdělila, že postupem žalovaného byla uspokojena a navrhla, aby městský soud řízení zastavil (dle poznámky ve spise městského soudu se uvedené vyjádření žalobkyně dostalo do dispozice soudu až po vydání usnesení o odmítnutí žaloby).

[4] Městský soud dne 12. 12. 2023 žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Uvedl, že důvodem odmítnutí žaloby je neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, konkrétně odpadnutí předmětu řízení (žalobou napadeného rozhodnutí).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] **Žalobkyně** (dále „stěžovatelka“) namítá, že rozhodnutí žalovaného vydané v přezkumném řízení dne 15. 5. 2023 nikdy nenabylo právní moci. Žalovaný žalobou napadené rozhodnutí zrušil se záměrem stěžovatelku uspokojit podle § 62 s. ř. s. ve spojení s § 153 správního řádu. Rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zrušeno žalobou napadené rozhodnutí, tak mohlo nabýt právní moci v souladu s § 62 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 153 odst. 2 správního řádu až právní mocí rozhodnutí městského soudu o zastavení řízení o správní žalobě stěžovatelky.

[6] Pokud je rušící rozhodnutí vydáno postupem podle § 153 správního řádu ve spojení s § 62 s. ř. s. není možné žalobu odmítnout proto, že původní žalobou napadené rozhodnutí již neexistuje (rozsudek NSS ze dne 14. 1. 2022, č. j. 5 As 386/2021-26).

[7] Dle názoru stěžovatelky z posledně uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu jednoznačně vyplývá, rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2023 nenabylo právní moci, jelikož městský soud řízení o správní žalobě nezastavil, a proto nebylo žalobou napadené rozhodnutí pravomocně zrušeno. Městský soud pochybil, když žalobu proti přetrvávajícímu a pravomocně nezrušenému rozhodnutí žalovaného odmítl s tím, že odpadl předmět řízení.

[8] **Žalovaný** uvedl, že se ztotožňuje s kasační argumentací stěžovatelky. Byť se stěžovatelka dle svých slov cítí být uspokojena, tak k zastavení řízení vedeného před městským soudem nedošlo a žalobou napadené rozhodnutí je tak stále v právní moci. Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení městského soudu zrušil a řízení zastavil, neboť důvody pro zastavení řízení existovaly již v řízení před městským soudem.

pokračování

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že je důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud úvodem konstatuje, že stěžejní otázkou projednávané věci je, zda bylo v řízení o žalobě možno dojít k závěru, že odpadl předmět řízení, neboť napadené rozhodnutí zaniklo.

[11] Nejvyšší správní soud zároveň na tomto místě předesílá, že obdobnou právní otázkou se již zabýval pátý senát tohoto soudu, konkrétně ve svém rozsudku ze dne 14. 1. 2022, č. j. 5 As 386/2021-26, a z jeho závěrů soud vychází.

[12] Uspokojení žalobce po zahájení řízení o žalobě je upraveno v § 62 s. ř. s, podle něhož platí: *(1) Dokud soud nerozhodl, může odpůrce vydat nové rozhodnutí nebo opatření, popřípadě provést jiný úkon, jimiž navrhovatele uspokojí, nezasáhne-li tímto postupem práva nebo povinnosti třetích osob. Svůj záměr navrhovatele uspokojit sdělí správní orgán soudu a vyžádá si správní spisy, pokud je již soudu předložil. (2) Předseda senátu stanoví lhůtu, v níž je třeba rozhodnutí vydat, opatření nebo úkon provést a oznámit je navrhovateli i soudu; uplyne-li tato lhůta marně, pokračuje soud v řízení. (3) Dojde-li oznámení odpůrce podle odstavce 2 soudu, vyzve předseda senátu navrhovatele, aby se ve stanovené lhůtě vyjádřil, zda je postupem správního orgánu uspokojen. Zmeškání této lhůty nelze prominout. (4) Soud řízení usnesením zastaví, sdělí-li navrhovatel, že je uspokojen. Soud řízení zastaví i tehdy, nevyjádří-li se takto navrhovatel ve stanovené lhůtě, jestliže ze všech okolností případu je zřejmé, že k jeho uspokojení došlo. (5) Rozhodnutí, opatření nebo úkon podle odstavce 1 nabývá právní moci nebo obdobných právních účinků dnem právní moci rozhodnutí soudu o zastavení řízení.*

[13] Citovanou právní úpravu obsaženou v soudním řádu správním reflektuje též § 153 správního řádu, podle jehož odst. 1 písm. a) může správní orgán žalobce uspokojit změnou či zrušením napadeného rozhodnutí. Podle odst. 2 věty čtvrté téhož ustanovení „*právní moci nabývá rozhodnutí žalovaného správního orgánu vydané podle odstavce 1 dnem právní moci rozhodnutí soudu o zastavení řízení o žalobě*“.

[14] Městský soud žalobu odmítl s odůvodněním, že předmět řízení odpadl, neboť žalobou napadené rozhodnutí v důsledku změnového rozhodnutí zaniklo (bylo zrušeno). Postupoval tedy podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. z důvodu nedostatku podmínek řízení. Vyšel ze závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2007, č. j. 7 Afs 143/2006-95, a ze dne 30. 6. 2024, č. j. 4 As 16/2024-65, podle nichž je-li původní rozhodnutí, které je soudem přezkoumáváno, v přezkumném řízení změněno či zrušeno, nastává situace, kdy je vydáno nové meritorní rozhodnutí a původní rozhodnutí žalobou napadené již neexistuje, a proto z povahy věci odpadá možnost soudu přezkoumat původní rozhodnutí.

[15] Tento právní názor se však vztahuje na přezkumná rozhodnutí vydaná v jiných procesních režimech, než jak je tomu v nyní posuzované věci. V ní bylo změnové rozhodnutí vydáno v přezkumném řízení, jehož účelem je uspokojení účastníka řízení po podání žaloby podle § 153 správního řádu ve spojení s § 62 s. ř. s. Žalovaný svůj záměr vydat rozhodnutí k uspokojení stěžovatelky městskému soudu výslovně oznámil v souladu s § 62 odst. 1 s. ř. s. a ve lhůtě stanovené městským soudem podle odst. 2 téhož ustanovení jej také

vydal. Ani městský soud neměl pochyb o charakteru změnového rozhodnutí, když v souladu s § 62 odst. 3 s. ř. s. určil stěžovatelce lhůtu ke sdělení, zda byla změnovým rozhodnutím uspokojena. Skutečnost, že změnové rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2023 bylo vydáno dle § 153 správního řádu, plyne i z jeho obsahu; v jeho záhlaví je i odkaz na posledně zmíněné ustanovení. Uvedené je nesporné ostatně i s ohledem na obsah kasační stížnosti stěžovatelky a vyjádření žalovaného.

[16] Změnové rozhodnutí tedy bylo bezesporu vydáno postupem podle § 153 odst. 1 písm. a) správního řádu. Takové rozhodnutí však nabývá právní moci či obdobných právních účinků dnem právní moci rozhodnutí soudu o zastavení řízení (§ 62 odst. 5 s. ř. s. a § 153 odst. 2 věta čtvrtá správního řádu). Jak zdejší soud uvedl již v rozsudku ze dne 26. 2. 2009, č. j. 4 Ads 105/2008-185, č. 2502/2012 Sb. NSS: „*Nezastaví-li soud řízení pro uspokojení navrhovatele, správní rozhodnutí vydané postupem podle § 62 s. ř. s. nenabývá právní moci a nemůže mít žádné účinky.*“

[17] Vzhledem k tomu, že městský soud pro uspokojení stěžovatelky řízení o žalobě nezastavil (stěžovatelka ve svém podání ze dne 11. 12. 2023 s tímto postupem již vyslovila souhlas), změnové rozhodnutí nenabývalo právní moci, nemělo žádné účinky, a žalobou napadené rozhodnutí tak zůstalo beze změny. Je zřejmé, že za takové situace předmět řízení neodpadl, a městský soud pochybil, pokud žalobu odmítl s odkazem na § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[18] V dalším řízení má městský soud již k dispozici vyjádření stěžovatelky stran jejího uspokojení ze dne 11. 12. 2023 (č. l. 81 spisu městského soudu), jeví se proto, že podmínky pro zastavení řízení ve smyslu § 62 s. ř. s. mohou být splněny. Nejvyšší správní soud však upozorňuje, že může být namíste zabývat se i otázkou, zda v nyní přezkoumávané věci je postup dle § 62 s. ř. s. možný s ohledem na osoby zúčastněné na řízení (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 13. 7. 2010, č. j. 3 Ads 148/2008-70, č. 2130/2010 Sb. NSS, nebo rozsudek NSS ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 As 324/2018-36, body 31 - 33).

[19] I s ohledem na uvedené Nejvyšší správní soud sám nepřistoupil k tomu, aby při zrušení usnesení krajského soudu zároveň řízení zastavil pro uspokojení žalobkyně podle § 110 odst. 1 ve spojení s § 62 s. ř. s., jak navrhoval žalovaný. Bude totiž nejprve na městském soudu, aby posoudil možnost takového postupu.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že městský soud postupoval v rozporu se zákonem, když žalobu proti rozhodnutí žalovaného (které nebylo pravomocně zrušeno) odmítl pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení. Zrušil proto jeho usnesení v celém rozsahu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne v souladu s § 110 odst. 3 větou první s. ř. s. městský soud v novém rozhodnutí.

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. dubna 2025

Petr Mikeš
předseda senátu